

www.e-rara.ch

**Demosthenis Oratorum Graeciae principis Opera, quae ad nostram
aetatem pervenerunt, omnia**

Demosthenes

Basileae, [1549]

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-93319>

[Demosthenis In Aphobum Oratio I., Hieronymo Wolfio interprete.]

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

ARGVMENTVM ORATIONIS
in Aphobum, de tutela.

DEMOSTHENES Pæaniensis, Demosthenis oratoris pater, decedens duobus liberis superstitibus, Demosthene & filia: tutores instituit tum liberis, tum pecuniæ, duos cognatos, Aphobum & Demophontem, & unum à puero amicū Therippidem. Ac Therippidæ legat usumfructum septuaginta minarum, tantisper dum Demosthenes togam uirilem sumeret. Demophonti filiam despondet, ac mandat, ut duo talenta dotis nomine accipiat. Aphobum, minis octoginta datis, suam uxore, liberum matrē, Cleobulam, Gylonis filiam ducere, atq; ædibus etiam, & omni earum instrumento ac supellestile, usq; ad uirilem Demosthenis etatē, uti iubet. Hi legatas sibi pecunias statim accipiunt, sed neq; Aphobus defuncti uxorem, nec Demophon filiam ducit. Cum autem rem quatuordecim talentum tractassent, ut orator ostendit, & triginta talenta pro emolumentis soluere ac reddere deberet: pauca omnino Demostheni iam adulto tradiderunt. Quapropter aduersus Aphobum, tutelæ nomine, actionem decem talentum instituit, quod is pro tertia gestæ tutelæ parte, tertiam pecuniæ partem deberet, quæ omnia orator tum è sorte, tum ex emolumentis Aphobum debere colligit, & quasdam eius obiectiones refutat.

E PLVTARCHO.

QUum primum Demosthenes adoleuit, actionem in tutores instituit, & scribere aduersus eos, effugia multa quæritantes, & iterandi iudicij rationem comminiscences, orationes cœpit. Sic assiduitate studij (ut Thucydides loquitur) exercitatus, quanquam non sine periculo, nec per ignauiam, tandem uictoriam est adeptus: tamen uix perexiguam patrimonij partem recuperare potuit: sed ad dicendi audaciam cōsuetudine satis confirmatus, gustataq; forensium certaminū & oratoriæ facultatis dulcedine ac gloria, prodire in medium & rempub. capeffere instituit: & quemadmodum Orchomenium Laomedontem ferunt, cum ad corrigendum splenis quoddam uitium, longioribus cursibus iussu medicorum uteretur, eum sibi habitum exercitatione illa comparasse, ut in curriculis de coronis certaret, atq; in summum cursorem euaderet: sic & Demostheni uisum uenit, ut cum ad rei suæ familiaris detrimenta sarcienda in forum uenisset, eaq; re dicendi facultatem & uim adeptus esset, in ciuilibus tanquam coronarijs certaminib. princeps ciuiū pro tribunali decertantiū haberetur.

EX LIBANIO.

SUmpsa uirili toga, statim actionem aduersus tutores instituit, à quibus suæ opes malè essent administratæ. Sac uicit quidem eos, non tamen omnia quæ amiserat recuperare potuit. Actiones in tutores, sunt qui Isæi esse dicant, non Demosthenis, quem ea etate tales orationes scribere potuisse, non uerisimile sit. Fuit enim decem & octo annorum, cum eos accusauit. Videri etiam, ex illis Isæi lineamenta elucere. Alij scriptas à Demosthene, ab Isæo emendatas putant. Minime uerò mirum est, Demosthenem, ea quoq; etate, tales orationes con scribere potuisse. Nam secuta deinceps eius excellentia, hoc quoq; fide dignum efficit. Cum autem adhuc recens ab illis sub præceptore exercitationibus esset, stylum illius in multis imitatus est.

DEMO.

DEMOSTHENIS IN APHOBVM

ORATIO PRIMA, HIERONYMO Vuolsio interprete.

Si uoluisset Aphobus, Iudices, ea facere quæ iusta sunt; aut de nostris controuersijs, familiares sumere arbitros: carere his in foro litigandi molestijs potuissimus. Fuiisset enim satis, stare decretis illorū, ut nulla nobis esset cum eo contentio. Quum uerò eorum quibus res nostræ percognitæ sunt, sententiam & cognitionem omnino detrectarit, & ad uos, qui de nostris negocijs comperti nihil habetis, accesserit: necesse est facere periculum, an uestra ope ius nostrum ab eo consequi possimus. Equidem scio, Iudices, quàm difficile sit in certamen descendere, ac dimicare de fortunis omnibus, cum uiris & dicendi peritis, & omnibus copijs instructis, mihi homini propter ætatem, rerum prorsus imperito. Quanquam autem longè sum istis inferior, spem tamen optimam habeo, me & a uobis quæ æqua sunt impetraturum, & oratione mea tantum assecuturum, ut rem omnem uti gesta est, planè intelligatis, nec ullam partem negocij, de quo ferenda erunt suffragia, ignoretis. Proinde rogo uos, Iudices, ut me benignè audiat: & si affectus iniurijs uidebor, in meo iure adiuuetis. Dicā autem quàm potero breuissimè, atq; inde narrare auspicabor, unde uos negociū facilimè percipietis. Demosthenes pater meus, Iudices, rem familiarem talentū circiter quatuordecim, me septennem, sororem quinquennem reliquit: matremq; nostram, quæ minas quinquaginta nomine dotis in eius ædes intulerat. Moriturus, inito de nobis consilio, hæc omnia Aphobi istius, & Demophontis F. Demonis, suorum, huius ex fratre, illius ex sorore, nepotum fidei commisit: tertium his adiunxit Therippidem Pæaniensem, non quidem cognatione aliqua, sed amicitia iam inde à puero sibi coniunctū. Huic, ne cupiditate pecuniæ illectus, meū aliquid peius administraret, usumfructum septuaginta minarum ex patrimonio meo tantisper concessit, dum ego ad uirilem ætatem peruenissem: Demophonti sororem meam, & duo talenta statim habenda dedit: isti ipsi, matrē cum dote octoginta minarum, & ædes, unā cum usu instrumenti & supellectilibus: ratus, eos etiā tanto me diligentius curaturos, quanto eos mihi, accedente hac necessitudine, coniunctiores reddidisset. Isti igitur portionibus hisce de patrimonio ad se receptis, & reliquis opib. in decenni cura & tutela nostri tractatis: nos cæteris omnibus fraudarunt, ædes duntaxat, & mancipia quatuordecim, & argenti minas triginta, quæ uniuersa collecta in unum, septuaginta minas ad summum conficiunt, nobis tradiderunt. Caput igitur iniuriarum, quàm fieri breuissimè potuit, expositum, hoc est Iudices. Pecuniæ autem tantum fuisse relictū, ipsi mihi locupletes testes fuerunt. Nam in classem pro me, de uicenis quinis minis, drachmas quingentas contulerunt, tantundem quantum Timotheus Cononis filius, & pecuniosissimi ciues conferebant. Sigillatim autem etiam uobis explicandum est, quæ fru-

Se aduersarij
pertinacia co
actū, iudicio
experiri.

Querela de
imbecillitate
sua.

Spes de seipso
& iudicibus.

Narratio.

Opes.

Hæredes.

Tutores.

Therippidæ
ususfructus
70 minarum
concessus.

Demophonti
soror, Apho-
bo mater De-
mosthenis le-
gata.

Demostheni a
tutoribus tan-
tum 70 minæ
redditæ.

Magnum De-
mostheni pa-
trimoniū esse
relictum.
A censu.

Enumeratio
patrimonij
Demosthenis

ctiosa fuerint, quæ non fuerint: & quanti quæque fuerint. His enim cognitis, liquidò intelligetis, nullos unquã tutores, quàm nostra bona istos, uel impudentius, uel manifestius diripuisse rem pupillorũ. Ac primũ eos pro me hoc tributum in classem æstimatione sua contulisse, testes producam. Deinde me à patre non pauperem, aut rem septuaginta minarum, sed tantam possidentem, ut exactione indicta, nec ipsi occultare publicè propter magnitudinem potuerint, relictum esse. Cape hoc testimonium, ac recita.

TESTIMONIUM. Quanta summa fuerit, hinc etiã apparet, quindecim nempe talentũ, quum census nomine tria talenta conferre uoluerint. sed hoc, audita re familiari, certius cognoscetis. Pater meus, Iudices, duas officinas reliquit, opificij utramque nõ parui: gladiatorum fabros triginta, quorum duo uel tres, quinis, aut etiam senis, reliqui non minoris certè quàm ternis singuli minis æstimari poterant. ab his redditũ annuũ accipiebat xxx minas immunes. Lectorum fabros uiginti numero, ob quadraginta minas oppigneratos, qui xii minas immunes ei afferebant. argenti ad unũ talentũ, drachmæ fœnore mutuò dati: cuius usura quotannis septem minas superabat. Et hæc sunt, quæ, ipsorum etiam cõfessione, fructuosa reliquerit. quorum fors quatuor talenta & quinquies mille drachmas: redditus, quinquagenas minas singulis annis explet. præter hæc ebur & ferrum unde fabricabant, & ligneam materiam ad lectos, precij circiter octoginta minarũ. Gallam præterea & æs septuaginta minis empta. præterea domum trium millium drachmarum. Supellectilia porro, calices, aurea uasa, uestes, mundum matris, uniuerſa precij decies mille drachmarum: argenti domi repositi, octoginta minas. & hæc domi reliquit omnia. Iam Xutho septuaginta minas pecuniæ naualis elocarat, quadringentas & bis mille drachmas ad Pasionis, ad Pyladæ mensam sexcentas dederat Demomeli. Demõnis filio mille sexcentas. ducenæ porro & trecenæ drachmæ datæ mutuò, simul talentum ferè conficiunt. Hæ pecuniæ octo talentũ & triginta minarum summam excedũt. sed uniuerſa hæc ad quatuordecim facere talenta, ratione inita reperietis. Tantum igitur mihi patrimonium relictũ fuit, Iudices. Quantum uerò furto sit inde sublatum, & quantum uel seorsim singuli ceperint, uel communiter omnes defraudarint: dati nobis ad hanc causam agendam temporis augustijs excludor, quo minus nũc enumerem, sed necesse est ut singula separatim distribuam. Proinde quæ mea Demophon & Therippides habeant, tunc dicendi locus dabitur, cum eos in iudicium adducemus.

Quibus reb.
sit ab Apho-
bo fraudatus.

Quæ uerò istum illi habere contendunt, & ego accepisse scio: de his, iam apud uos uerba faciam: ac primũ ostendam, eum dotem, octoginta minas habere. & sic deinceps reliqua probabo quàm breuissimè potero. Iste statim post patris obitum ex testamento eius, ingressus, ædes habitare cœpit: & quod auri mater habebat, & relictæ pocula accepit, quæ ad quinquaginta minas ualuerunt. deinde precium mancipiorum quæ uendebantur, & à Therippide & Demophonte accepit, donec dos octoginta minarum compleretur. Quæ cum haberet, Corcyram nauigaturus triremi præfectus, in tabulas retulit Therippidæ datas, ea se habere, ac dotem exegisse confessus est. Harum rerum testes sunt, primũ Demophon & Therippides, contu-

tores eius:

tores eius: deinde ipsum esse confessum ea se habere, tum Demochares Leuconensis amicitiae meae maritus, tum alij complures testificati sunt. Nam cum hic alimenta matri non praeberet, quamuis dotem haberet: neque domum foris locare uellet, sed ut suo & ceterorum tutorum arbitrio permitteretur, postulare: hisce de rebus uerba fecit Demochares, quibus ipse auditis, neque se habere inficias ibat, neque grauiter ferebat quasi non accepisset: sed confitebatur, ac nescio quid se cum matre habere controuersiae de aureis ornamentis dicebat: qua expedita, se & de alimentis, & ceteris de rebus eam rationem initurum pollicebatur, ut mihi cumulatè satisficeret. Atqui si constat eum apud Democharem haec esse confessum, & apud reliquos qui tum aderant, & a Demophonte atque Therippide precia mancipiorum, causa complendae dotis accepisse, & dotem se habere in collegarum tabulas retulisse, & quum primum pater obiit, in aedibus habitasse: nonne ab omni parte res in confesso est, palamque deprehenditur, eum dotem octoginta minas accepisse, & id nunc factum nimis impudenter pernegare. Vt autem me uera dicere appareat, cape testimonia, & lege. **TESTIMONIA.** Dotem igitur in hunc modum acceptam tenuit. Quum uero matrem meam non duxerit, lege iubetur debere dotem cum usura nouem obolorum: ego uero drachmae tantum ponam. Sors igitur, & duodecim annorum usurae, tria omnino talenta conficiunt. & haec sic eum probo accepisse, & se habere, coram tot testibus esse confessum. Iam alias habet triginta minas, accepto officinae redditu, quo me omnium impudentissimè fraudare est aggressus. Mihi uero pater tricenae minas redditum de omnibus reliquit. Quum autem tutores mancipiorum partem dimidiam uendiderint, ipsa utique exigit ratio, ut minae mihi quindenae numerentur. At Therippides, qui septennium curam seruitiorum habuit, undenas quottannis minas acceptas retulit, me singulis annis in ratione referenda quaternis minis defraudato. Iste uero, in cuius cura duos primos annos fuisse, ne teruncium quidem exhibuit. Nunc enim cessasse ait officinam, nunc se harum rerum curam ipsum non suscepisse, sed procuratorem, libertum nostrum Milyam, administrasse omnia: ab eo lucrum esse reposcendum. Quod si nunc quoque tales causas afferet, mendacii facile conuincetur. Nam si cessasse officinam dixerit, ipse rationes retulit de sumptibus, non qui facti sint in alimentum mancipiorum, sed in eorum opera, ebur ad artificium & gladiatorum capuolos, & ad alia conficienda, tanquam opus fecerint opifices. Deinde in rationibus perscribit, se tribus Therippidae mancipijs, quae in officina mea fuerint, mercedem numerasse. Atqui si nihil operis factum est, neque illi mercedem numerari, neque mihi sumptus eos expensos ferri decuit. Sin opus esse factum ait, sed uendi nihil potuisse: par utique est, ut opera se mihi reddidisse probet: & quibus praesentibus id fecerit, testes exhibeat. At si neutrum horum fecit, qui fieri potest ut duorum annorum ex officina redditus, triginta minas non habeat, quum opus esse factum omnino constet? Quod si horum utrumque negabit, & Milyam haec omnia dispensasse asseret: est uero illi habenda fides, affirmanti se amplius quingentis drachmis expendisse: illum, si quid lucri sit factum, id habere? Mihi quidem contrarium uidetur: illum expendisse, istum, quae stum exegisse, si qua modo coniectura capienda est e ceteris eius

1. Dotis tria talenta.

2. Reditus officinae 30 minae.

Refutatio ca-
uillationum
Aphobi.

Non cessasse
officinam.

Vendita esse
opera.

Aphobum pre-
cia accepisse.

factis & impudentia. Cape hæc testimonia, & recita. **TESTIMONIA.** Has igitur triginta minas ex officina, earumque usuram, octo iam annos habet, quæ si duntaxat in singulas drachmas computetur, aliæ tamen triginta minæ inuenientur. & hæc seorsim solus accepit, quæ coniuncta cum dote & sorte, quatuor omnino talenta conficiunt. Nunc ea uobis sigillatim exponam, quæ communiter cum reliquis tutoribus diripuit, & quorum quædam prorsus ne relicta quidem fuisse contendit. Ac primum quod ad lectorum fabros attinet, quos reliquit pater, isti occultare student, ob quadraginta minas pignori oppositos, qui numero uiginti sunt: uobis planum faciam, me his per summam impudentiam & manifestè fraudari ab eis. Nam hos domi esse nostræ relictos, omnes confitentur, & duodenas patri minas quotannis accessisse haud negant. Ipsi uero me annis iam undecim nihil ex eis fructus habuisse dicunt uel minimi. Sumptuum uero summam, qui in eos facti sint, iste propemodum mille drachmas computat: eo impudentiæ uenit. Ipsos autem homines, quos tanti constituisse dicunt, nusquam mihi tradiderunt, sed commentum omnium audacissimum adferunt: eum qui meo patri seruitia pignori dederit, mortalium nequissimum extitisse, & cum sæpe soluisse fidem, tum ære alieno fuisse oppressum, neque paucos ex eius creditoribus testes citarunt contra eum. Sed quis ille sit, qui mancipia acceperit, aut quomodo ex ædibus abierint, aut ab aliquo abducta esse, aut à quo, uicti iudicio, ea amiserint, dicere nequeunt. Enimuero si quam probabile causam haberent, non contra illius improbitatem testes citarent, quæ nihil ad nos attinet: sed his potius niterentur, qui seruos abalienassent, eosque producerent. Sic utique officio fungerentur. Nunc per summam iniquitatem, confidentes mancipia esse relicta, ipsique ad se receptis, & usufructu illorum hominum per decennium percepto: funditus totam officinam ex oculis tollunt. Hæc ut à me uerè dici constet, cape testimonia, ac recita. **TESTIMONIA.** Moeriadem autem non fuisse inopem, neque à patre hunc contractum stulte esse factum, euidenti signo cognoscetis. Nam Aphobus, officina, ut ex testibus audiuiistis, ad sese translata, quum officij esset, ut si quis alius in eam quicquam conferre uellet, ipse tutorio nomine prohiberet: pro his mancipijs Moeriadæ quingentas drachmas ipse foenerauit, quas ab eo se ut rectum æquumque fuerit, fatetur recepisse. Nunquid igitur iniquius fieri potest, quam nos nec lucri ex eis habuisse quicquam, & ipsa pignora nobis, qui priores foenerauimus, perisse? Isti uero qui pecuniam in nostra pignora contulit, idque tanto tempore post fecit, tam usuram quam sortem è nostris esse restitutam, nec ullam ibi inopiam obstitisse? Ut autem uera me dicere appareat, cape testimonium, ac recita. **TESTIMONIUM.** Iam considerate quantum argenti à lectorum fabris suffurentur: quadraginta minas ipsam sortem, quæstum per operas decennio factum, duo talenta: nam duodecim minarum redditum ex eis quotannis habuerunt. Num paruum quiddam, atque ex re obscura, unde furtum facere sit expeditum? ac non potius ita palam tria ferme talenta surripuerunt? Quæ quia communiter sunt direpta, trientem ab isto mihi restitui par est. Iam de ebone, ferroque relicto, ludices, idem ferè machinati sunt, nam hæc quoque non proferunt. Qui autem fieri potest, ut is qui

Commentum
tutorum.

Refutatio cō-
mentii.

4. Ebur & fer-
rum, talentum.

is qui tot & lectorū & gladiatorum fabros possedit, non etiam ferrū & ebur reliquerit: omnino certè est necesse & hæc adfuisse, nam sine materia quid operis facere potuissent? Eum igitur qui amplius quinquaginta mancīpia possedit, & duobus opificijs præfuit, quorum altera officina ultra binas minas singulis mensibus in ebur, gladiatorū fabrica, non minus quàm tantundem unā cum ferro insumpsit: horū nihil reliquisse dicunt, eò uenerunt impudentiæ. Sed eos non credibilia dicere, uel ex his ipsis facile perspicitur. Tantam autem eum copiam reliquisse, ut non modò eius opificibus abundè ad opus faciendū suppeteret, sed etiam ad quibusuis uendendū, hinc apparet, quod & ipse uiuens uendidit, & patre iam defuncto, Demophon & iste ex edibus ijs qui uellent uendiderunt. Quàm multa igitur fuisse relicta, consentaneum est, quum ea cōstet non modò tantis officinis suffecisse, sed & à tutorib. seorsim esse diuendita: Nū paucula, an uerò longè plura quàm quæ in accusatione perscripta sunt? Cape hæc testimonia, & his recita.

TESTIMONIA. Huius igitur eboris plus est quàm talentum, quod nec ipsum, nec lucrum inde factum mihi ostendunt, sed & hoc totum penitus supprimunt. Ad hæc, Iudices, ex rationibus quas referunt, de illis quæ ipsi se accepisse confitentur, uobis ostendam, eos tres plus quàm octo talenta quæ mea sunt, habere: sed Aphobū seorsim tria talenta, & mille drachmas accepisse, etiam si ponam plura[†] sine his esse insumpta quàm sunt, & ea quæ ex his reddiderunt, detraham: ut sciatis non mediocris esse impudentiæ facta illorum. Nam de meo se accepisse fatentur, iste quidem octo & centum minas, præter ea quæ ego eum habere nūc ostendam: Therippides duo talenta: Demophon, septem & octoginta minas. Hæc sunt quinque talenta, & minæ quindecim. Hoc igitur quod non simul uniuersum acceptum est, minæ ferè sunt septuaginta septem, reditus de mancīpijs. Quod uerò isti statim acceperūt, parum abest à quatuor talentis, quibus si usura decennij, singulis saltē drachmis cōputata, addita fuerit, inuenietis octo fieri talenta cum sorte, et mille drachmas. Alimonia porrò à septuaginta septē minis est cōputanda, quæ ex officinis redeunt. Nā Therippides septenas minas quotānis in eas dabat, & nos accepisse hoc fatemur. Proinde cū isti nobis septuaginta minas in officinā ad illos alendos insumpserint, id quod superest septingentas drachmas eis appono, & isti plus posui. Id uerò quod mihi, sumpta uirili toga, tradiderunt, & quantum reip. tributū nomine pependerūt, id est ab octo talentis, & ab eo quod est appositū, auferendum. Reddiderunt igitur iste & Therippides minas unā & triginta, tributū nomine minas se expendisse duodeuiginti ratiocinantur. Ego uerò etiam hic aucto numero faciam triginta minas, ut in hoc nihil habeant quod contradicant. Itaq; si ab octo talentis talentum auferatur, septem sunt reliqua, eaq; ex his quæ accepisse ipsi se confitentur, quæq; istos habere necesse est. Hoc igitur, etiam si reliquis omnib. fraudarent, se habere negantes, reddere conueniebat: si quidem haud inficias eunt, illa de meo sese accepisse. Nunc uerò quid faciunt? Usuram pecuniæ nullam proferunt, sortemq; omnem unā cum septuaginta septem minis expensam mihi ferunt. Quin Demophon nos insuper debere inscripsit. Nonne ista est magna & insignis impudentia? an quicquam

5. Tria talenta
et mille drach
ma.

† χαρις ἑταρῶν

Exclamatio,

ad

Tabulæ testa-
menti etsi abo-
litæ sint, tamē
ē legatis, reli-
cti patrimonij
amplitudinem
posse intelligi.

ad immensas sordes & rapacitatem istam addi queat: Quid tandem graue ac indignum uidebitur, si ista tam immensa & immania, grauiā & indigna non uidebuntur. Iste igitur pro sese minas centum & octo se accepisse confitetur, quas & ipsas habet, & decennij usuram, quæ tria maximè talenta & mille drachmas conficiunt. Hæc me uerè dicere, & in tutelæ rationibus unumquemque tantum emolumentum se accepisse confitentem, uniuersum expensum mihi ferre uti constet: accipe testimonia, & recita. TESTIMO-

NIA. Arbitror igitur, Iudices, quod ad hæc attinet, uos satis intellexisse, tum quā multa furentur, tum quibus malis artibus quisque utatur. atque hæc cognouissetis accuratius, si mihi testamentum à patre relictum isti red- dere uoluissent. Nā in illo perscripta fuerunt, ut mea mater affirmat, omnia quæ pater reliquit, & unde legata istis accipiendā, & quanti domus esset e-

locanda. Nunc me tabulas reposcente, relictas esse fatentur illi quidem, sed eas non proferunt. Faciunt autem hoc, tum quia quantæ opes sint relictæ, quas ipsi diripuerūt, palam facere nolunt: tum ne habere legata uideantur, quod alioquin ipsa re facili conuincerentur. Cape testimonia quomodo re-

sponderint, ac recita. TESTIMONIA. Hic testamentū esse factum ait, & duo talenta Demophonti, & octoginta minas isti esse datas testatur: sed septuaginta minas, quas Therippides acceperit, ut & summam relictæ hæreditatis, & quo pacto domus elocanda sit, adscriptum esse negat. Nec enim ei expedit hæc etiam confiteri. Age cape & istius testimonium. TESTI-

MONIA. Hic ipsum quidem testamentum esse factum asserit, ut argen- tum de ære & galla redactū Therippidæ redderetur, quod is negat: & duo talenta Demophonti, de his uerò quæ sibi data sint, scriptū quidem esse ait, se uerò consensisse negat, ut ne accepisse uideatur. Quantū autem opum re-

lictū fuerit, iste in uniuersum non declarat, neque etiam domus elocationem. Nam ne ei quidem expedit hæc quoque confiteri. Nihilominus tamen am-

plitudo hæreditatis est euident, quanquam isti rem familiarē dissimulant, ex testamento, quo tantam sibi pecuniam legatam esse, inuicem cōfirmant. Qui enim de quatuor talentis, & ter mille drachmis, tria talenta & bis mille

drachmas dotem alteris dedit, alteri septuaginta minarum usum fructum: nemini profectò obscurum est, eum non de paruis opibus, sed de ijs quas mihi reliquit duplo maioribus, illa detraxisse. Nec enim utique me filiū pau-

perem uoluit relinquere: istos uerò qui antè diuites fuerunt, magis etiā col- locupletare uoluit. Sed propter opum mihi relictarū affluentiam, tum The-

rippidæ tantum argenti, tum Demophonti duo talenta (quanquā is meam sororem nondum ducturus esset) fruenda dedit, quo alterutrū consequere-

tur, ut uel donationibus deliniti meliore fide tutelam gererent: uel, si tantis affecti beneficijs in hūc modum contra nos delinquerent, à uobis sine ulla uenia punirentur. At iste qui & ipse ad dotem ancillas etiam accepit, & in

ædibus habitat, postquam harum ei rerum ratio reddenda est, suum se ne- gocium agere ait, & adeò sordide auarus est, ut etiam preceptores meos, & mercede fraudare non dubitarit, & quædam tributa, quæ ipse non nume-

rauit, mihi tamen expensa ferat. Age cape & hæc testimonia, & recita his. TESTIMONIA. Quonam igitur pacto manifestius demonstrari queat, eum

eum diripuisse omnia, nec à paruis abstinuisse, quàm re in hunc modum, tot testibus & argumentis, demonstrata: quum & ipse dotem se accepisse confiteatur, & habere, literis tutoribus datis, sit testatus: & officinae usum fructum ceperit, nullos tamen redditus proferat: & è cæteris alia uendiderit, precio non reddito, alia ad se recepta dissimularit: ac mancipia uendiderit, cæteraq; ad eum modum administrarit quem ad modum nec inimicissimi administrarent: Ego certè haud scio, an hæc euidentius à nemine demonstrari ullo modo queant. At uerò apud arbitrum dicere ausus est, se de his pecunijs & multum æris alieni dissoluisse pro me Demophonti & Theripidæ contutoribus suis, & illos de meo accepisse multa, quum tamen probare neutrum queat. Neq; enim me à patre alieno ære obstrictum esse relictum, in literis ostendit: neq; illos, quibus se dissoluisse ait, testes exhibuit: neque etiam numerum pecuniæ tantum, quantum eum accepisse constat, in tutores conferre potest, sed magna pecunia minorè. Interrogatus autem per arbitrum cum de his singulis, tum utrum rem suam familiarem ex usufructu auxisset, an uerò ipsa prædia & sortem absumpsisset: item, utrū ipse in hunc modum curatus à tutoribus, his uerbis sibi satisfieri pateretur, an uerò sortem unà cum usuris efflagitaturus esset: ad hæc nihil respondit, sed spondebat, se ostensurum patrimonium meum esse decem talentum: quib. si quid abesset, id sese expleturū. Me porro iubere ut ea ostēderet, nō ostendit, neq; se contutoribus tradidisse demonstrauit (neq; enim arbiter eum damnasset) sed * tale testimonium protulit, de quo dicere aliquid instituet. Proinde si nūc quoq; me patrimoniū acceptū ab aliquo habere dixerit, interrogate eum, & de singulis exhibere testes iubete. Sin id me habere dixerit hunc in modū, ut computet quæ ab utroq; tutore debentur: duplo eum dicere pauciora cōstabit, & ea me habere nihilo magis probabit. Ego enim quemadmodum istum tam habere multa probaui, sic illorum etiam utrūq; non pauciora his habere ostendam. Quare nō hoc ei dicendum est, sed uel se, uel contutores mea mihi restituisse, sin hoc non ostenderit, debetne ista sponsio apud uos habere locum, quum me nihilo plus habere mea probet. Multis autem apud arbitrum dubitationibus cum æstuarer de hisce omnibus, & in singulis, sicut nunc apud uos, conuinceretur: mentiri confidentissimè ausus est: quatuor talenta mihi patrē defossa reliquisse, eaq; matris arbitratui permisisse. Id uerò dixit, ut, si eadem se etiam nunc dicturū expectarem, ea calumnia refutanda moram facerē, quum postulet necessitas ut de alijs eum rebus accusem apud uos: sin, tanquam non dicenda præterirem, nunc ea ipse commemoraret, ut diues esse creditus, minus uos ad misericordiam commouerem: & is qui hoc sibi affirmandum esse duxerat, nullum testimonium proferbat, sed nudis suis uerbis fidem haberi postulabat. Quod si quis eum interroget, quem in usum tantam meam pecuniam expenderit, æs alienum pro me se dissoluisse ait, atque ibi me facere pauperem conatur: rursus ubi libitum est, diuitem, si dijs placet, ut cui pater tantū pecuniæ domi reliquerit. At uerò non posse fieri, ut iste uerè hæc dicat, immò non fieri potuisse, ut quicquam istorum fieret, multis argumentis facillè intelligitur. Nam si pater meus istis diffusus fuisset, perspicuum est, eum nec reliqua eis

Tergiuersationes Aphobi apud arbitrum.

* Id est falsum, fortasse pro τοιαύτω legendū.

Mendaciū Aphobi de quatuor talentis defossis.

δίλημμα.

fuisse commissurū; nec, si sic ista reliquisset, id illis indicaturum. Eset enim ingentis insanīæ, occulta indicare illis, quib. nec manifesta crediturus esset. Sin illis fidem habebat, haud utiq; maximam diuitiarum partem illis in manus tradidisset: hæc uerò illorum potestati non commisisset, neque matri meæ hæc custodienda dedisset, atque illam ipsam unī ē tutoribus matrimonio copulasset. Nec enim consentaneum est, pecuniam per meam matrem uelle conseruatam, atque unum ex his cui fidem nō haberet, tum ipsius tum pecuniæ dominum constituere. Deinde si quid horum uerum fuisset, num putatis eum illam à patre datam non accepturū, qui dote, octoginta minis, iam acceptis, tanquam eam ducturus, Philonidæ Melitenfis filiam duxit, quòd si talenta quatuor intra domesticos parietes fuissent, quæ ut ipse asserit, hæc in potestate haberet: an non eum fuisse accursurum creditis, ut illis unā cum ipsa potiretur? qui enim manifestas quoque opes, quas uestrum etiam pleriq; relictas esse conscij fuerunt, cum contutoribus adeò flagitiose diripuit: illis quæ conscientiam ac testimonium uestrum fugerent, cum arripere liceret, abstinuisset? Quis uerò credat? Non ita est, Iudices, non ita est: sed quicquid pecuniæ reliquit pater, id istis dedit uniuersum. iste uerò commentum hoc idcirco finxit, ut minus à uobis misericordiæ cōsequar. Multa equidem habere alia de quibus istū accusarem. sed ubi unū quiddā summam de omnibus dixerò, omnes eius defensiones euertam. Licuisset isti, molestijs & negocijs hisce carere omnibus, si domum ita uti hæc leges iubent, et locasset. Cape leges, ac recita. **LEGES.** Harum legum autoritate Antidoro de tribus talentis, & ter mille drachmis, intra sexennium ex elocatione sex talenta, & plus eo sunt tradita. Et hæc quiddā uestrum uiderunt. Nam Theogenes Probalisus, qui domū eius cōduxerat, in foro pecuniam hanc annumerauit. At mihi de quatuordecim talentis, annis undecim, si & temporis & elocationis illius ratio habeatur, triplo plus emolumentum nomine, debuisset accedere. Hoc uerò cur non fecerit, ipsum interrogate. Nam si dicet præstitisse domum non elocari, ostendat, non duplicatum aut triplicatum esse meum patrimoniū, sed ipsam duntaxat sortem integram mihi esse restitutam. sin de talentis quatuordecim, mihi nec septuaginta minas redderunt, & ipse me insuper sibi debere in tabulas retulit: est ne accipienda ul la istorum excusatio? minimè gentium. Itaq; quum mihi tantum patrimonium relictum fuerit, quantū principiò audiuiſtis, et quum eius tertia pars, quinquaginta minas redditum ferat, quamuis liceret istis, quorū cupiditas infinita est atque insatiabilis, si elocare domum uoluissent, ex istis redditibus (nulla re mota, aut mutata) tum nos alere, tū publica obire munera, & quæ ex eis accederent, ea saltem ad cumulum adijcere: opes autem reliquas, quæ his duplo sunt maiores, ita distribuere, ne essent ignauæ, sed quæstuosæ, ut & ipsi, siquidē cupiditate pecuniæ urgebantur, mediocria inde accepissent, mihiq; cum sorte ex redditibus rem familiarem auxissent: horum nihil fecerunt, sed optimis mancipijs inter se diuenditis, reliquis ē medio sublati, meos etiam ueteres redditus destruxerunt, sibi met ipsis non mediocres de meo compararunt. Iam cum cætera etiam omnia turpiter adeò ceperint, communiter ambigunt plus dimidia pecuniæ parte mihi ne relictum quidem

Domus non
elocata.

Negligentes,
infidi, & rapaces tutores.

Impudentia
tutorum.

dem esse: sed tanquã quinq; talentũ duntaxat sint opes, sic rationes de illis retulerunt. Ita reditus ex eis nullos ostendunt, neque sortem manifestè demonstrant, sed ipsa prœdia tam impudenter absumpta esse dictitant. Nec huius eos audaciæ pudet. Enimuero quid mihi accidisset, si sub eorum tutela fuisset diutius, id ne dicere quidem poterunt. Nam quum decem annis præteritis, ab alijs tam pauca receperim, isti etiam debere sim inscriptus: an non indignari debeo? Omnino clarum est, me si anniculus relictus, sub istorum tutela sexenniũ adhuc fuisset, nec ista exigua ab eis fuisse recepturum. Nam si superiora rectè cõsumpta sunt, nihil ex his quæ recepi, sextum in annum suffecisset: sed me uel aluissent de suo, uel fame intereuntem neglexissent. An uerò grauiter ferendum non est, aliorum familias uel unius uel binũ talentũ relictas, elocatione duplicatas esse, & triplicatas, ut iam munera publica sint obeunda: meam uerò triremẽ instruere, & magna tributa pendere solitam, iam propter istorum impudentiam nec minima posse sustinere? Quod tandem scelus dici potest, quod intentatum isti reliquerunt? qui se testamentũ clàm abolituros sperarint, & suam rem familiarem usufructu nostræ stabilierint, & sua de meo patrimonia collocupletarint: meæ autem familiæ, tanquam summis à nobis affecti iniurijs, sortem totam sustulerint? Vos si quem in uos delinquentem condemnatis, ne ei quidem omnes opes adiinitis, sed uel uxoris uel liberũ miserti, partem aliquam illis relinquitis. At isti tanto sunt uobis crudeliores, ut etiam donis à nobis acceptis, quò tutelam bona fide gererent, tantis nos cõtumelijs affecerint: nec erubuerint, nec timuerint quicquam, nec miserti sint sororis meæ, si duob. ei talentis à meo patre legatis, nullam se dignam conditionem consequeretur, sed tanquam inimicissimi aliqui, non amici & cognati relictı essent, neque necessitudinis habuerint rationem. sed ego miserrimus omnium, utraque de re sum dubius. Nam publicè urgeor, ut tributum conferam: idq; iurè. pater enim opes eam ad rem satis mihi magnas reliquit, sed pecuniam relictam isti omnem acceperunt: & nunc, dum mea recuperare studeo, in summum discrimen adducor. Nam si iste absolutus fuerit, (quod absit) centum minas mulctæ nomine debebo. Sin istum damnaueritis, lite æstimatione: non de sua, sed de mea pecuniâ litis æstimationem soluet. mea uerò dignitas agitur in hoc iudicio. Proinde non tantũ patrimonio spoliabor, sed etiam honoribus, nisi uos mei nunc misertum fuerit. Quare oro uos Iudices, & sup- plico & obtestor, ut legũ & iurisiurandi memores, quo obligati ius dicitis, ad nostrum ius cõsequendum nos adiuuetis, neue plus istius quàm nostras apud uos preces ualere patiamini. Æquum autem est, ut non sceleratorum hominum, sed contra omne ius humanitatis afflictorũ misereamini: nec eorum, qui tam crudeliter aliena per fraudem detinent, sed nostri, qui longo iam tempore nostro patrimonio caremus, atq; insuper ab istis affecti contumelijs, nũc de dignitate ac fama periclitamur. Alta utiq; parens noster suspiria duceret, si intelligeret me suũ filiũ in discrimen coniectũ eius mulctæ soluendæ, quæ propter dotes & donationes à sese istis datas, exigeretur: cum iam alij ciues nō cognatorũ modò, sed etiã amicorũ inopũ filias de suo elocarint: Aphobũ nec quam accepit dotẽ, uelle restituere, idq; anno decimo.

Amplificatio
& inuectiua
in tutores.

παιδοποιία.

Πέννη.

Hæc oratio secundo loco dicta est, & quorundam quæ prius etiam dicta sunt, re-
petitionem continet.

DEMOSTHENIS IN APHOBVM ORATIO.

secunda, Hieronymo Vuolfio interprete.

Querela de
aduersarij im-
probitate.

Propositio:

Auum Demo-
sthenis Gyllo-
nem non fuisse
ærarium.

Cõfirmatio à
signis.

Demochares.

Pater Demo-
sthenis.

Acta tutorũ.

Testamentũ
malitiosè à tu-
toribus è me-
dio sublatũ.

VM Aphobus apud uos & multa & magna mendacia di-
xerit: primum id refellere conabor, quod inter eius dicta
molestissimè tuli. Dixit enim, auum meum fuisse ærarium,
proptereaquæ noluisse patrem, ut sua domus mercede loca-
retur, ut ne in periculum deueniret. Ac prætextu quidem
hoc utitur, sed eum ærarium obijisse, nullo prorsus testimo-
nio probauit, eaquæ de re dicere distulit, extremum iudicij diem aucupatus:
atquæ ipsum testimoniũ ad posteriorem orationem reseruauit, fore sperans,
ut per eam rem calumniandi sibi daretur occasio. Quod si testimonium il-
lud legerit, diligenter animaduertite. Inuenietis enim dictũ esse à testibus,
eum non esse, sed fuisse ærarium. Illud igitur, quo aduersarij præcipue ni-
titur, in primis refutare conabor, idquæ de quo inter nos omnis est cõtrouer-
sia. Quod si tum licuisset, nequæ temporis angustijs per insidias ea re exclusi
essemus: testibus planũ fecissemus pecuniã solutam, & reipub. per ipsum
ab omni parte satis esse factũ. Nunc magnis argumentis ostendemus, eum
nequæ debuisset quicquam, nec ullum periculum fuisse nobis, si patrimonio
palãm frueremur. Primum, Demochares qui amitã meam, Gylonis filiam
in matrimonio habet, suas opes non occultat, sed & ædilitate fungitur, &
triremes ab bellum instruit, & reliqua munia publica obit, nequæ harum re-
rum quicquam pertimescit. Deinde ipse pater tum reliquas opes, tum qua-
tuor talenta cum tribus millibus drachmarum palãm habuit, quæ isti & in
testamento fuisse perscripta, & se accepisse, mutuis ipsi testimonijs sese con-
uicerunt. Quin ipse etiam Aphobus cum reliquis tutoribus quantæ opes
relictæ essent, publicè professus est, & me classis ducem cõstituit, cum non
paruus census ageretur: sed tantus, ut de quinis & uicenis minis, quingenæ
drachmæ penderentur. At si quid istorum uerum fuisset, horum nihil fecis-
set, sed hæc omnia cauisset. Iam uerò constat & Democharem, & parentem,
& istos ipsos omnia sine ullius periculi metu palãm habuisse. Faciunt autem
omnium absurdissimè, qui dicant uetuisse patrem, ne domus locaretur: &
tabulas tamen, unde rei ueritas certò cognosci posset, nusquam proferant:
ac putent, sublato tanto testimonio, se tam facillè fidẽ apud uos inuenturos.
Aduocandi quidem mox post obitũ patris testes fuissent complures, à qui-
bus consignari testamentum iuberent: ut si quid fortè controuersiaẽ orire-
tur, ad illud scriptum recurri, & omnium rerum ueritas planè inueniri pos-
set. Nunc alia quædam consignanda censuerunt, in quibus multa de relictis
opibus inscripta non fuerunt, nuda duntaxat commentaria: ipsum uerò te-
stamentum, in quod pater & ea commentaria retulerat, & reliquam pecu-
niã omnem, quæ fidei eorum mandabatur, & per quod non elocataẽ do-
mus omni crimine liberarentur: id demum nequæ consignarunt, nequæ protu-
lerunt. Est uerò eis credendum, quicquid de hisce dixerint: Ego uerò quid
isthuc